

Tunne- ja turvataidot vuosikello

Toistuvana teemana on rentoutuminen, rauhoittuminen ja hyvän huomaaminen monin tavoin, ryhmässä ja itsekseen.

Vuosikellosta löytyvät vinkit materiaalien käyttöön teemojen mukaan.

- Aiheet on jaettu kuukausiteemoiksi
- Luokat tekevät ilmoitustaululle teemaan sopivia postereita, piirroksia ja kollaaseja. Sovitaan etukäteen, milloin kenenkin vuoro.
- Luokkistunti noin (min. kahdesti kuukaudessa?)
- TURRE/MINÄ-vihko: Koulussa käsiteltävät aiheet ja kotitehtävät näkyvät vihkossa, joka kulkee kodin ja koulun väliä
- Jokaisesta kuukausiteemasta ainakin yksi kotitehtävä, joka tehdään kotona vanhempien kanssa

Toiston välttämiseksi eri luokkatasot painottavat eri materiaaleja

- Oppimateriaali ilmoitettu vuosikellossa
- Oppimateriaalit löytää SharePointista ja osoitteesta:

<https://www.turvataitokasvatus.fi/opetusmateriaalit>

- Lisää oppimateriaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille sekä empatian supersankari harjoitusmateriaali
- Lisää esim. Compasito
<https://www.unicef.fi/koulut/materiaalit-opettajille/oppaat-ja-julisteet/compasito-lasten-ihmisoikeuskasvatuksen-kasikirja/>
- Lisää esim. Maailmankoulu <https://maailmankoulu.fi/>
- Lisää esim. Mieli ry <https://mieli.fi/>
- Lisää esim. Someturva <https://www.someturva.fi/>

Syyskuu-tammikuu: Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Itsetunto: itsensä arvostaminen ja omien vahvuuksien tunnistaminen. Oman arvokkuuden ymmärtäminen ja usko omaan pärjäämiseen
- Mitä ovat tunteet ja miltä ne tuntuvat kehossa? Tunnetaidot: tunnistus, nimeäminen, hyväksyntä ja säätely
- Tietää, että saa tuntea ja puhua tunteista
- Miten toimia muiden tunteiden kanssa
- Tunnistaa, onko tilanne itselle hyväksi vaiko ei (miltä se tuntuu)
- (Lisäksi voisi käsitellä esim. Oman vireystilan tunnistaminen, omien kuormitustekijöiden tunnistaminen sekä oman mielen/aivojen toiminta: hälytys-taistele-pakene-jähmety)

Helmikuu-toukokuu: Selviytymistäidot & digiturvataidot

- Turvataidot
- Uhkaavien tilanteiden tunnistaminen ja niissä toimiminen, turvaohjeet. Hyvät tilanteet ja uhkaavat tilanteet
- Jämäkkyys, myös aikuiselle voi sanoa ei. Ikävä kosketus ei ole ikinä salaisuus
- Uimapukusääntö
- Kosketukseen liittyvä liikennevalosääntö (vihreä: hyvä kosketus, kelt.:omat rajat hieman ylittävä ja pun. aina väärä ja huono.)
- Nimetään turvalliset aikuiset
- Mitä teen jos...harjoitukset
- Hyvä ja huonon salaisuuden ero

- Ikärajamerkinnät
- Median herättämät tunteet
- Medialukutaito/nettietiketti/miten toimia turvallisesti
- Netin vaarat, grooming
- Mitä teen jos...harjoitukset
- Soveliaat kuvat jne.

KK	1 lk
SYYSKUU	KiVa –materiaali & kotitehtävät esim. eskarimateriaalista HUOM! Lisäksi digiturvataitoja tunne- ja turvataitoja materiaalista
Yhteisöllisyys	<p>Esimerkkejä materiaalin käytöstä (oppituntien 1 & 3 yhdistelyä)</p> <p>1. tunti, tutustuminen & ryhmäytyminen ENSIN: Kuulumiset piiri (puheenvuoron saa, kun pitelee pehmolelua?) SITTEN: Leikki s. 41 SOSIOMETRISET VALINNAT: KETÄ EN VIELÄ TUNNE HYVIN? Keskustelut piirissä esim. s. 64-65 LOPUKSI: s. 59 Leikki SOLMU</p> <p>2. tunti, pelisäännöt ENSIN: Kuulumiset piiri (puheenvuoron saa, kun pitelee pehmolelua?) SITTEN: s. 58 MIKÄ ON RYHMÄ? Yhteistä pohdintaa s. 60 Kuvaharjoitus OSANA RYHMÄÄ LOPUKSI: s. 62 MUKAVA RYHMÄ: Mietitään nyt yhdessä, millainen on mukava ryhmä. s. 66 Luokan sääntöjen tekeminen</p> <p>TURRE:TT- opetusmateriaali - Esiopetus esim. Liite 5: Ettei kukaan jäisi yksin tehtävä kotiin.</p>
LOKAKUU	
Itsetuntemus	<p>Vahvuudet, roolit, maine, ainutlaatuisuus ja oma arvo. <i>Oppitunti 4 Erilaisuus on rikkaus</i> TURRE: TT- opetusmateriaali - Esiopetus esim. Liite 1: Olen arvokas ja ainutlaatuinen kotiin.</p>
MARRASKUU	
Tunnetaidot	<p>Tunteiden tunnistaminen, vaihtelu ja säätely <i>Oppitunti 2 Tunnetunti</i> TURRE-läksy: THL- opetusmateriaali: Esim. s. 65 piirrä tunne kasvoille tehtävä tai TT- opetusmateriaali - Esiopetus esim. Liite 4:Minusta tuntuu.</p>
JOULUKUU	
Vuorovaikutus- taidot	<p>Empatia, kiusaamistilanteet ja piilokiusaaminen <i>Oppitunti 5 Kivassa koulussa ei kiusata</i> TURRE: TT- opetusmateriaali - Esiopetus esim. Liite 5: Ettei kukaan jäisi yksin</p>
TAMMIKUU	
Kaveritaidot ja ristiriitojen ratkaisu	<p>Kaikkien kanssa kaveri, joukkoon kuuluminen ja vallankäyttö <i>Oppitunnista 3 Meidän luokka- kaikki mukaan! Voisi ehkä saada jotain materiaalia aiheeseen.</i></p>

	<p>Pääasiassa kuitenkin: <i>Oppitunti 6 Emme mene mukaan kiusaamiseen. Oppitunti 7 Kiusattu tarvitsee sinun tukeasia</i> saattaa myös sisältää teemaan sopivia tekemisiä.</p> <p>TURRE: THL- opetusmateriaali: esim. s. 119 alkaen aiheeseen liittyvää oppimateriaalia, läksy materiaalia esim. s. 126-129.</p> <p>Aiheeseen sopivaa myös THL s. 133.</p>
HELMIKUU	
Turvataidot	<p>Oma tila, omat rajat ja oikeus olla turvassa (uimapukusääntö) <i>Oppitunti 8 Minua ei kiusata!</i></p> <p>TURRE: THL- opetusmateriaali: esim s. 175-179</p> <p>TT- opetusmateriaali - Esiopetus esim. LIITE 9: Lapsen oikeudet-tehtävämoniste (osiossa 2 myös uimapukusäännöistä s. jne. esiopetuksen materiaalia voi kertailla)</p>
MAALISKUU	
Selviytymis- ja turvataidot	<p>Sopiva kosketus, itsemääräämisoikeus ja turvaohjeet (vihreän ja punaisen valon kosketukset) <i>Oppitunti 8 Minua ei kiusata!</i></p> <p>TT- opetusmateriaali - Esiopetus esim. Osio 2 Selviytymistaitoja, Kosketuksen sääntö. Liite 15: Vihreän ja punaisen valon kosketus-tehtävämoniste.</p>
HUHTIKUU	
Medialukutaito & Someturvataidot	<p>Media, mediavälineet, mediasisällöt ja yksityisyys Tunne- ja turvataidot opetusmateriaali, esiopetus (myös luokka-asteet 1-2 materiaalia voisi toki hyödyntää).</p> <p>Esiopetus materiaalissa: Osiossa 3 digiturvataidot s. 68-88 <i>Mediamaisema s. 68-71</i> <i>Media sisältää merkkejä s. 72-77</i> <i>Turvallisesti netissä s. 78-82. Turre: Liite 23 s. 82.</i> <i>Osaan toimia netissä 83-85</i> <i>Turvallisen median käytön pelisäännöt s. 86-91. Turre: Huoltajille Turvallisesti verkossa liitteet 25-27 s. 89-91.</i></p> <p><i>Lisää: Stop, Slow & Go! – Turvallisesti Digiliikenteessä materiaalipaketti 7-9-vuotiaille</i> https://www.suojellaanlapsia.fi/turvallisesti-digiliikenteess%C3%A4</p>
TOUKOKUU	
Kiva-sopimus	<p>Kiva-materiaalin kertausta <i>Oppitunti 9 Kirjallisuustunti ja oppitunti 10 Kiva-sopimus.</i></p>

KK	2 lk	3 lk
SYYSKUU	Tunne- ja turvataitomateriaali	
Yhteisöllisyys	<p>Ryhmäytyminen, pelisäännöt luokassa, koulussa ja kotona.</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Yksin ja yhdessä</i></p> <p>Lisää materiaalia liittyen empatiakyvyn vahvistamiseen esim. <i>empatian supersankari harjoitusmateriaalista</i></p> <p>TURRE: Liite 14 Kello soi</p>	<p>Ryhmäytyminen, pelisäännöt luokassa, koulussa ja kotona.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvä ystävyys (toistuva teema) - Toisten kunnioitus ryhmässä - Empatiakyvyn vahvistamista (kaikki melko toistuvia teemoja) <p>Oppimateriaalia soveltaen: 3 lk TT-materiaalissa ei ehkä täysin vastaavaa kappaletta, mutta voi käyttää jotain esim osiosta: <i>Huomaan hyvän toisessa, empatia ja ristiriidat.</i></p> <p>TURRE: Liite 14 Perheen vahvuudet</p> <p>Hyviä materiaaleja myös:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>empatian supersankari harjoitusmateriaali</i> - <i>THL Tunne- ja turvataitoja lapsille esim. sivuilta 119 & s. 123-129 (myös TURRE läksyjä)</i>
LOKAKUU		
Itsetuntemus	<p>Vahvuudet, roolit, maine, ainutlaatuisuus ja oma arvo.</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Arvokas ja ainutlaatuinen</i> TURRE: Liite 2 Omat vahvuudet</p> <p><i>Osio 1: Joskus epäonnistun</i> Turre: Liite 8 selviytymisreppu s. 34</p> <p>Lisää materiaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille s. 38-56</p>	<p>Vahvuudet, roolit, maine, ainutlaatuisuus ja oma arvo.</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Arvokas ja ainutlaatuinen</i> TURRE: Olen arvokas ja ainutlaatuinen taulu.</p> <p>Lisää materiaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille s. 38-56</p>
MARRASKUU		
Tunnetaidot	<p>Tunteiden tunnistaminen, vaihtelu ja säätely</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Minusta tuntuu s. 20-22</i> <i>Osio 1: Joskus pelottaa ja harmittaa s. 26-29</i> Turre: Liite 6 s. 29 <i>Vihan ja kiukun kesyttäminen s. 35-38</i></p>	<p>Tunteiden tunnistaminen, vaihtelu ja säätely</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Puhutaan tunteista s. 19-23</i> <i>Osio 1: Säädelään tunteita s. 24-25.</i> <i>Osio 1: Kielteiset ja myönteiset ajatukset s. 26-31.</i></p>

	<p>TURRE-läksy: Liite 4: Minusta tuntuu sekä Liite 8: Selviytymisreppu</p> <p>Lisää materiaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille esim. s. 70, 76</p>	<p>TURRE: Liite 5: Tunnepäiväkirja sekä liitteet 6-8.</p>
JOULUKUU		
<p>Vuorovaikutus taidot</p>	<p>Empatia, kiusaamistilanteet ja piilokiusaaminen</p> <p><i>Osio 1: Riidat ja anteeksipyyttäminen s. 50-53.</i></p> <p>Turre: Liite 15: Näin meillä riidat selvitetään.</p> <p>Lisää materiaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille esim. s.143-147.</p>	<p>Empatia, kiusaamistilanteet ja piilokiusaaminen</p> <p><i>Osio 1: Tunnista kiusaaminen s. 46-51.</i></p> <p>Turre: Liite 17: Punainen pipo.</p> <p>Lisää materiaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille esim. s. 148-155.</p>
TAMMIKUU		
<p>Kaveritaidot ja ristiriitojen ratkaisu</p>	<p>Kaikkien kanssa kaveri, joukkoon kuuluminen ja vallankäyttö</p> <p><i>Osio 1: Lopeta kiusaaminen s. 54-58</i> Turre: Liite 8 selviytymisreppu s. 34</p> <p>Tammikuussa voisi käydä myös: <i>Osio 1: Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 39-41</i> Turre: Liite 10 s. 41</p>	<p>Kaikkien kanssa kaveri, joukkoon kuuluminen ja vallankäyttö</p> <p><i>Osio 1: Lopeta kiusaaminen s. 52-54</i> Turre: Liite 18 s. 54</p> <p>(Lisää materiaalia esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille esim. Mutkia matkassa s.143→)</p>
HELMIKUU		
<p>Turvataidot</p>	<p>Oma tila, omat rajat ja oikeus olla turvassa (uimapukusääntö)</p> <p><i>Osio 1: Turvattomuuden tunne ja pelko s. 42-46</i> Turre: Liite 8 selviytymisreppu s. 34</p> <p><i>Osio 2: Lupa omaan tilaan ja rajoihin s. 60-63</i> Turre: Liite 18 Kosketuskehä s. 63</p>	<p>Oma tila, omat rajat ja oikeus olla turvassa (uimapukusääntö)</p> <p><i>Osio 1: Turvan tunne ja turvaverkko s. 32-35</i> Turre: Liite 10 s. 35</p> <p><i>Osio 1: Turvattomuuden tunne, pelko ja rauhoittuminen s. 36-41</i> Turre: Liite 12 s. 40-41.</p>

MAALISKUU		
Selviytymis- ja turvataidot	<p>Sopiva kosketus, itsemääräämisoikeus ja turvaohjeet (vihreän ja punaisen valon kosketukset)</p> <p><i>Osio 2: Oikeus olla turvassa s. 64-68</i> Turre: Liite 20 s. 68</p> <p><i>Osio 2: Vihreän ja punaisen valon kosketukset s. 69-74.</i> Turre: Liite 23 Tästä minä pidän s. 74</p> <p><i>Osio 2: Selviydyn ja osaan turvaohjeet s. 75-82</i> Turre: Liite 27 Selviytymisohjeet s. 82</p>	<p>Sopiva kosketus, itsemääräämisoikeus ja turvaohjeet (vihreän ja punaisen valon kosketukset)</p> <p><i>Osio 2: Lupa omaan tilaan ja rajoihin s. 56-59</i> Turre: Liite 19 s. 59</p> <p><i>Osio 2: Vihreän ja punaisen valon kosketukset s. 60-63</i> Turre: Liite 20 s. 63</p> <p><i>Osio 2: Selviydyn ja osaan turvaohjeet s. 64-70</i> Turre: Liite 24 s. 70</p>
HUHTIKUU		
Medialukutaito	<p>Media, mediavälineet, mediasisällöt ja yksityisyys</p> <p><i>Osio 3: Mediamaisema s. 84-88</i> Turre: Liite 29 s. 88</p> <p><i>Osio 3: Turvallisen median käytön pelisäännöt s. 89-96</i> Turre: Liitteet 31-33 s. 94-96</p>	<p>Media, mediavälineet, mediasisällöt ja yksityisyys</p> <p><i>Osio 3: Nettikaveruus s. 72-73</i></p> <p><i>Osio 3: Turvallisen median käytön pelisäännöt s. 74-79</i> Turre: Liite 25 s. 79</p> <p><i>Osio 3: Salaisuus-sarjakuva s.80-87</i> Turre: Salaisuus-sarjakuva ja toimintaohjeet. Oppilas lukee sarjakuvan sähköisen version www.ouka.fi/oulu/turvataitokasvatus/mat-eriaalia-suomeksi-vanhemmille Huoltajalle liite: 26 s. 84-87!</p>
TOUKOKUU		
Someturvataidot	<p>Turvallisesti netissä (yksityisyys), uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen</p> <p><i>Osio 3: Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s. 97-102</i> Turre: Liitteet 34 ja 35 s. 101-102</p> <p><i>Osio 3: Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen s. 103-107</i> Turre: Liite 36 s. 107</p>	<p>Turvallisesti netissä (yksityisyys), uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen</p> <p><i>Osio 3: Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s. 88-92</i> Turre: Liite 28 s. 92</p> <p><i>Osio 3: Turvallisesti netissä s. 93-98</i> Turre: Liitteet 29-31 s. 96-98.</p> <p><i>Osio 3: Uhkaavat tilanteet netissä ja</i></p>

		<i>niissä toimiminen s. 99-106</i> Turre: Liitteet 33 ja 34 s. 104-106
--	--	---

KK	4 lk
SYYSKUU	KiVa –materiaali Kotitehtävät otetaan 1-2 tai 3-4 TT- materiaaleista
Yhteisöllisyys	<i>KiVa-materiaalista oppitunti 2 Ryhmässä (sisältää ainakin kahteen oppituntiin)</i> TURRE: TT-opetusmateriaali – Luokka-asteet 1-2 kotiin esim. liite 14 Kello soi
LOKAKUU	
(Itsetuntemus) 4lk kiusaaminen	<i>KiVa-materiaalista oppitunti 3 Tunnista kiusaaminen</i> Jos oppitunnista 3 ei riitä tarpeeksi sisältöä, voi harkita jotakin esim. <i>oppitunnilta 1 s. 41-46 Toisen kunnioittaminen.</i> TURRE: TT-opetusmateriaali Luokka-asteet 3-4 esim. liite 17 Punainen pipo tai Luokka-asteet 1-2 liite 17: Mitä voit tehdä, jos sinua kiusataan.
MARRASKUU	
Tunnetaidot	(Tunteiden tunnistaminen, vaihtelu ja säätely) <i>KiVa-materiaalista oppitunti 6 Huono kohtelu satuttaa s. 98-105 sekä oppitunti 7 ryhmä ja kiusaaminen s. 106-117.</i> TURRE: TT-opetusmateriaali Luokka-asteet 3-4 esim. liite 17 Punainen pipo tai Luokka-asteet 1-2 liite 17: Mitä voit tehdä, jos sinua kiusataan...
JOULUKUU	
Vuorovaikutus taidot	Empatia, kiusaamistilanteet ja piilokiusaaminen <i>KiVa-materiaalista oppitunti 4 Piilokiusaaminen s. 72-83.</i> TURRE: esim. THL Tunne- ja turvataitoja lapsille esim. s. 153-154
TAMMIKUU	
Kaveritaidot ja ristiriitojen ratkaisu	Kaikkien kanssa kaveri, joukkoon kuuluminen ja vallankäyttö <i>KiVa-materiaalista oppitunti 1 s. 34-47 ja oppitunti 8 Tsemppariviestintää 118-127.</i> Turre: Keksi oma läksy?
HELMIKUU	
Turvataidot	Oma tila, omat rajat ja oikeus olla turvassa <i>KiVa-materiaalista oppitunti 9 Assertiivisuus, Minä pidän puoleni</i> Turre: 3-4 materiaali liite 19 Jämäkkä minä s. 59
MAALISKUU	
Selviytymis- ja turvataidot	Sopiva kosketus, itsemääräämisoikeus ja turvaohjeet <i>KiVa-materiaalista oppitunnin 9 Assertiivisuus jatkamista? Tutustutaan syvemmin jämäkkänä olemiseen ja tehdään aiheesta esim. pieniä näytelmiä, jotka kuvataan?</i>

HUHTIKUU	
Medialukutaidot	Media, mediavälineet, mediasisällöt ja yksityisyys <i>KiVa-materiaalista oppitunti 5 Vastuullisesti netissä</i> Turre: 3-4 materiaali Liite 28 s. 92.
TOUKOKUU	
Someturvataidot	Turvallisesti netissä, uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen <i>KiVa-materiaalista oppitunti 5 Vastuullisesti netissä jatkamista? Lisäksi lopetellaan vuosi oppituntiin 10 Kiva koulu tehdään yhdessä!</i>

KK	5 lk	6 lk
SYYSKUU	Tunne- ja turvataitomateriaali sekä oppiaineiden kautta tulevat asiat 6. luokalla painottuu ympäristöopin materiaali. Kotitehtävät 3-4 tai 5-6-materiaaleista.	
Yhteisöllisyys	<p>Ryhmäytyminen, pelisäännöt luokassa, koulussa ja kotona.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvä ystävyys - Toisten kunnioitus ryhmässä - Empatiakyvyn vahvistamista (kaikki melko toistuvia teemoja) <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Empatia ja myötätunto</i></p> <p>HUOM! Jotta 6lk asiat ei toistu, niin korvaa esim. lopetusharjoitus <i>Mieli ry:n Hyvän kuuntelijan pelillä</i> tai hyödyntämällä <i>Tunne- ja kaveritaitokortit alakouluun</i></p> <p>https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/hyvan-kuuntelijan-peli/</p> <p>https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/tunne-ja-kaveritaitokortit-2/</p>	<p>Ryhmäytyminen, pelisäännöt luokassa, koulussa ja kotona.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvä ystävyys - Toisten kunnioitus ryhmässä - Empatiakyvyn vahvistamista (kaikki melko toistuvia teemoja) <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Empatia ja myötätunto</i></p> <p>Lisää materiaalia esim. Compasito – Lasten ihmisoikeuskasvatuksen käsikirja https://www.unicef.fi/koulut/materiaalit-oppettajille/oppaat-ja-julisteet/compasito-lasten-ihmisoikeuskasvatuksen-kasikirja/</p> <p>KS. esim. 2. Ryhmämme perustuslaki</p>
LOKAKUU		
Itsetuntemus	<p>Vahvuudet, roolit, maine, ainutlaatuisuus ja oma arvo.</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Arvokas ja ainutlaatuinen</i></p>	<p>Vahvuudet, roolit, maine, ainutlaatuisuus ja oma arvo.</p> <p>Oppimateriaalista <i>Osio 1: Arvokas ja ainutlaatuinen</i></p>

	<p>HUOM! 5 lk ja 6 lk opettajat yhteistyö: Tuottaako jokin harjoitus turhaa toistoa seuraavana vuonna?</p> <p>TURRE: Arvokas ja ainutlaatuinen kotitehtävän voi toteuttaa sekä 5 lk että 6 lk.</p>	<p>HUOM! 5 lk ja 6 lk opettajat yhteistyö: Tuottaako jokin harjoitus turhaa toistoa seuraavana vuonna?</p> <p>TURRE: Arvokas ja ainutlaatuinen kotitehtävän voi toteuttaa sekä 5 lk että 6 lk.</p>
MARRASKUU		
Tunnetaidot	<p>Tunteiden tunnistaminen, vaihtelu ja säätely</p> <p><i>Osio 1: Vaihtuvat tunteet s.20-25 & Vihan tunnistaminen ja itsesäätely s.25-27 & mahdollisesti myös Ihastuminen ja seurustelu s. 27-29.</i></p> <p>TURRE: Liite 5, Minä tunnen</p>	<p>Tunteiden tunnistaminen, vaihtelu ja säätely</p> <p><i>Osio 1: Vaihtuvat tunteet s.20-25 & Vihan tunnistaminen ja itsesäätely s.25-27 & mahdollisesti myös Ihastuminen ja seurustelu s. 27-29.</i></p> <p>TURRE: Liite 5, Minä tunnen</p>
JOULUKUU		
Vuorovaikutus taidot	<p>Empatia, kiusaamistilanteet ja piilokiusaaminen</p> <p><i>Osio 1: Empatia ja myötätunto s. 37-41.</i></p>	<p>Empatia, kiusaamistilanteet ja piilokiusaaminen</p> <p><i>Osio 1: Empatia ja myötätunto s. 37-41.</i></p>
TAMMIKUU		
Kaveritaidot ja ristiriitojen ratkaisu	<p>Kaikkien kanssa kaveri, joukkoon kuuluminen ja vallankäyttö</p> <p><i>Osio 1:Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen s. 41-45 & esim. Ihastuminen ja seurustelu s. 27-29.</i></p>	<p>Kaikkien kanssa kaveri, joukkoon kuuluminen ja vallankäyttö</p> <p><i>Osio 1:Kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen s. 41-45 & esim. Ihastuminen ja seurustelu s. 27-29.</i></p>
HELMIKUU		
Turvataidot	<p>Oma tila, omat rajat ja oikeus olla turvassa (uimapukusääntö)</p> <p><i>Osio 1: Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 29-33.</i> Turre: Liite 9 s. 33 Turvalliset aikuiset</p> <p><i>Osio 1: Turvattomuuden tunne, epävarmuus, pelko ja rauhoittuminen s. 34-36</i> Turre: Liite 10 s. 36</p> <p><i>Osio 2: Lupa omaan tilaan ja rajoihin</i></p>	<p>Oma tila, omat rajat ja oikeus olla turvassa (uimapukusääntö)</p> <p><i>Osio 1: Turvan tunne ja turvalliset aikuiset s. 29-33.</i> Turre: 3-4 materiaali Liite 10 Turvapaikkani s. 35</p> <p><i>Osio 1: Turvattomuuden tunne, epävarmuus, pelko ja rauhoittuminen s. 34-36</i> Turre: 3-4 materiaali Liite 12 s. 40-41</p>

	<p>s. 46-49. Turre: Liite 13 s. 49</p>	<p><i>Osio: Lupa omaan tilaan ja rajoihin s. 46-49.</i> Turre: 3-4 materiaali liite 19 Jämähä minä s. 59</p>
MAALISKUU		
<p>Selviytymis- ja turvataidot</p>	<p>Sopiva kosketus, itsemääräämisoikeus ja turvaohjeet (vihreän ja punaisen valon kosketukset)</p> <p><i>Osio 2: Vihreän ja punaisen valon kosketukset s. 50-53.</i> Turre: Liite 14 s. 53.</p> <p><i>Osio 2: Selviydyn ja osaan turvaohjeet s. 54-58.</i> Turre: Liite 16 s. 58.</p>	<p>Sopiva kosketus, itsemääräämisoikeus ja turvaohjeet (vihreän ja punaisen valon kosketukset)</p> <p><i>Osio 2: Vihreän ja punaisen valon kosketukset s. 50-53.</i> Turre: Liite 14 s. 53.</p> <p><i>Osio 2: Selviydyn ja osaan turvaohjeet s. 54-58.</i> Turre: 3-4 materiaali liite 23 Päivittäinen turvallisuuteni s. 69.</p>
HUHTIKUU		
<p>Medialukutaidot</p>	<p>Media, mediavälineet, mediasisällöt ja yksityisyys</p> <p><i>Osio 3: Nettikaveruus ja netiketti s. 60-64.</i> Turre: Liite 17 s. 64.</p> <p><i>Osio 3: Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s. 65-69.</i> Turre: Liitteet 18 ja 19 s. 68-69.</p> <p><i>Osio 3: Turvallisesti netissä - kuvien jakaminen s. 70-74.</i> Turre: Liite 20 s. 74.</p>	<p>Media, mediavälineet, mediasisällöt ja yksityisyys</p> <p><i>Osio 3: Nettikaveruus ja netiketti s. 60-64.</i> Turre: 3-4 materiaali liite 25 s. 79.</p> <p><i>Osio 3: Yksityisyys ja omien tietojen suojaaminen s. 65-69.</i> Turre: Turre: Liitteet 18 ja 19 s. 68-69.</p> <p><i>Osio 3: Turvallisesti netissä - kuvien jakaminen s. 70-74.</i> Turre: Liite 20 s. 74.</p>
TOUKOKUU		
<p>Someturvataidot</p>	<p>Turvallisesti netissä, uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen</p> <p><i>Osio 3: Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen s. 75-77.</i> Turre: Lisävinkeistä läksyksi katsella video?</p> <p><i>Osio 3: Houkuttelu ja kiristäminen s. 78-82.</i> Turre: Liite 22 s. 81-82.</p>	<p>Turvallisesti netissä, uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen</p> <p><i>Osio 3: Uhkaavat tilanteet netissä ja niissä toimiminen s. 75-77.</i> Turre: Liitteet 33 ja 34 s. 104-106.</p> <p><i>Osio 3: Houkuttelu ja kiristäminen s. 78-82.</i> Turre: Liite 22 s. 81-82.</p>

